

15 apr 2025 -08:39

Hoort bij [Ministerraad van 11 april 2025](#)

Noodmaatregelen om de overbevolking in de gevangenissen aan te pakken

De ministerraad keurt op voorstel van minister van Justitie Annelies Verlinden een ontwerp van globaal structureel actieplan goed om de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit en het drugsgeweld te voeren en om te voorzien in een effectieve strafuitvoering om straffeloosheid tegen te gaan. Daartoe is de aanpak van de prangende problematiek van de overbevolking in de Belgische gevangenissen een belangrijk onderdeel. Het actieplan moet ook bijdragen aan een verbetering van de huidige leef-en werkomstandigheden die vandaag een humaan detentiebeleid in de weg staan. Het structureel actieplan gaat samen met een voorontwerp van wet houdende tijdelijke noodmaatregelen.

Noodmaatregelen

Het activeren van maatregelen in het licht van de strafuitvoering, die middels wetsontwerp na goedkeuring door de regering zullen worden voorgelegd aan het parlement ter bespreking en stemming, maakt een einde aan de noodmaatregelen die genomen zijn in de vorige legislatuur.

- Iedereen die wordt veroordeeld tot een gevangenisstraf zal zich opnieuw moeten aanmelden in de gevangenis.
- Er wordt een einde gemaakt aan het niet wettelijk voorzien systeem van 'verlengd penitentiair verlof'.

Daarnaast grijpen deze maatregelen ook in op de huidige extreme overbevolking, waardoor de veiligheid, én de leef- en werkomstandigheden zullen worden verbeterd én er tegelijkertijd capaciteit wordt gecreëerd.

- Aan gedetineerden die daartoe in aanmerking komen, kan de maatregel van 'elektronisch toezicht' of 'voorlopige invrijheidsstelling' worden toegekend. Dit kan enkel voor bepaalde categorieën van gedetineerden die een veroordeling opliepen tot en met 3 jaar.
- Enkel gevangenen van deze categorie die 1/3de van hun straf hebben ondergaan, kunnen in aanmerking komen voor de maatregel 'voorlopige invrijheidsstelling'.
- De toelaatbaarheidsdatum voor de toekenning van elektronisch toezicht wordt vastgelegd op 6 maanden voor de datum van het aanmerking komen voor 'voorlopige invrijheidsstelling'.

Voor gedetineerden die een straf uitzitten voor feiten van terrorisme, zedenmisdrijven en intrafamiliaal geweld, worden in bijkomende voorwaarden voorzien om slachtoffers maximaal te beschermen, of zal de maatregel niet worden toegepast.

Bepaalde gedetineerden zullen 6 maanden voor de einddatum van hun gevangenisstraf kunnen genieten van de 'voorlopige invrijheidsstelling'. Het gaat over de categorie van gevangenen die veroordeeld zijn tot straffen tot maximum 10 jaar. Ook hier worden bepaalde categorieën van gedetineerden uitgesloten, zoals veroordeelden voor terroristische misdrijven of zedenfeiten.

Duur van de noodmaatregelen

De noodmaatregelen zijn van toepassing voor een periode van maximum vijf jaar. Deze termijn van vijf jaar kan worden ingekort via een in ministerraad overlegd koninklijk besluit, indien uit een evaluatie blijkt dat de overbevolkingsgraad, dankzij de noodmaatregelen en de structurele maatregelen voldoende afneemt. De noodmaatregel van de 'voorlopige invrijheidsstelling' 6 maanden voor de einddatum van de gevangenisstraf voor veroordeelden tot maximum 10 jaar, neemt na anderhalf jaar een einde.

Bovendien heeft de ministerraad beslist om de in het regeerakkoord voorziene maatregelen maximaal uit te voeren om de straffeloosheid tegen te gaan via een driefaseplan en om een globaal plan om de overbevolking structureel te bestrijden uit te rollen.

Het voorontwerp van wet wordt voor dringend advies voorgelegd aan de Raad van State.

Gepubliceerd door FOD Kancelarij van de Eerste Minister - algemene directie Externe Communicatie

Annelies Verlinden, minister van Justitie, belast met Noordzee
FINTO
Kruidtuinlaan 50/65- 6de verdieping
1000 Brussel
België
<https://verlinden.belgium.be>
info@verlinden.belgium.be

Nick Gyselinck
Woordvoerder
press@verlinden.belgium.be